

تأثیر تعدیلات سنواتی بر رشد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

غلامرضا فرمهینی فراهانی^۱ ©

کارشناس ارشد حسابداری، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی،
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران، ایران

حسین جباری^۲

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کاشان، کاشان، ایران

(تاریخ دریافت: ۲۴ مرداد ۱۳۹۴؛ تاریخ پذیرش: ۲۲ اسفند ۱۳۹۴)

وجود رقم تعدیلات سنواتی در صورتهای مالی می تواند اتکای صورتهای مالی را تحت تأثیر قرار دهد و برخی از متغیرها را نیز تحت تأثیر قرار دهد. هدف این تحقیق بررسی تأثیر تعدیلات سنواتی بر رشد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. این تحقیق بر روی ۱۴۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۱ صورت پذیرفته و فرضیه اصلی و فرضیات فرعی آن تحت آزمون قرار گرفتند. برای اندازه گیری رشد شرکت از معیارهای رشد فروش، دارایی ها و سودآوری استفاده شده است. روش تحقیق کاربردی و از نوع مطالعات همبستگی است. نتایج آزمون فرضیه های تحقیق نشان می دهد، تعدیلات سنواتی رابطه معنی داری با رشد شرکت ندارد و فرضیه تحقیق رد می شود. سایر یافته ها نشان می دهد نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام رابطه مثبت و معنی داری با هر سه متغیر رشد دارد.

واژه های کلیدی: تعدیلات سنواتی، تجدید ارائه، رشد شرکت.

¹ farahani.audit@gmail.com

² hsnjabbari@yahoo.com

مقدمه

استفاده کنندگان صورتهای مالی و قانون گذاران بر صحت و درستی اطلاعات مالی تاکید زیادی دارند. هنگامی که در صورتهای مالی تعدیلات سنواتی وجود داشته باشد و یا آنها با تجدید ارائه مواجه می‌شوند این درک به وجود می‌آید که صورتهای مالی گذشته نادرست و تحریف کننده بوده است [۲۱]. به طور کلی تغییرات مستمر و مداومی که در شرایط اقتصادی و اجتماعی صورت می‌گیرد، ممکن است تغییر در اصول و روش های حسابداری برای هماهنگ کردن صورتهای مالی واحد تجاری با شرایط محیطی جدید ضرورت یابد [۳].

افزون بر این، صورتهای مالی را که واحد تجاری تهیه می‌کنند، ممکن است حاوی اشتباه های با اهمیتی باشد. اشتباهات در صورتهای مالی می‌تواند ناشی از اشتباه های محاسباتی و یا اشتباه در بکارگیری اصول حسابداری و سایر موارد باشد. هیئت استانداردهای حسابداری مالی در سال ۲۰۰۵، بیان می‌دارد که اصلاح اشتباهات و تحریفات دوره گذشته، تحلیل گران را در فهم اطلاعات مقایسه ای یاری کند. برداشت بازار از تعدیلات سنواتی و تجدید ارائه همراه با بار منفی بوده و اعتماد به گزارشگری مالی را کاهش می‌دهد. این عامل می‌تواند رشد شرکت را تحت تاثیر قرار دهد که در این پژوهش بررسی شده است. طبق استاندارد های حسابداری نیز بیان می‌دارند صورتهای مالی سنوات گذشته به دو دلیل تغییر در رویه (اصل) حسابداری و اصلاح اشتباهات حسابداری تجدید ارائه می‌شوند [۹]. تغییر در رویه حسابداری عبارت از بکارگیری رویه پذیرفته شده حسابداری به جای رویه پذیرفته شده دیگر است که قبلا در تهیه صورتهای مالی مورد استفاده قرار گرفته است [۱۱].

مطالعات انجام شده در بازار نشان می‌دهد بازار به صورتهای مالی تجدید ارائه شده به دلیل تغییر در اصول و رویه های حسابداری واکنش منفی نشان نمی‌دهد. چون این افزایش منجر به تجدید نظر در جریان های نقدی مورد انتظار آتی می‌شود و بنابراین انتظارات سرمایه گذاران نیز تغییر می‌یابد. ولی به دلیل کاهش در جریان های نقدی آتی، بازار به کاهش در سود تجدید ارائه شده ناشی از اشتباهات حسابداری واکنش منفی و معنی داری نشان می‌دهد. کاهش جریان های نقدی آتی احتمالا بر سیستم حسابداری ضعیف و رفتار فرصت طلبانه مدیران در تلاش برای افزایش در سود دلالت دارد [۱]. شرکت هایی که به دلیل اشتباهات حسابداری به ویژه اشتباهات ناشی از شناسایی درآمد، ادغام و تحصیل به تجدید ارائه صورتهای مالی مبادرت می‌ورزند به دلیل تغییر در اصول و روی های حسابداری صورتهای مالی تجدید ارائه شده، نسبت به شرکت های دیگر دارای عمر کوتاه تری هستند [۱۴].

البرینگ و همکاران (۲۰۱۲) بیان می‌دارند تجدید ارائه صورتهای مالی با ایجاد عدم اطمینان و قابلیت اتکا منجر به افزایش نرخ تامین مالی، کاهش رشد و فرصت های پیش روی خواهد شد. کمیسیون بورس

اوراق بهادار امریکا بیان می‌دارد تجدید ارائه صورتهای مالی یکی از مواردی است که بسیار مورد توجه می‌شود. گراهام در سال ۲۰۰۸ اشاره دارد که تجدید ارائه ها به طور بالقوه منجر به هزینه زایی برای شرکت شده و اطمینان سهامداران را نسبت به افزایشی که شرکت انجام داده است کاهش می‌دهد و می‌توان بسیاری از فرصت های رشد روبروی شرکت را از بین برده و ارزش شرکت را کاهش دهد [۱۴]. ناتوانی در دستیابی به تامین مالی ارزان قیمت نیز می‌تواند سرمایه گذاری های شرکت، مخارج سرمایه‌ای و به شکل ویژه‌ای رشد شرکت را کاهش دهد. با توجه به آنچه گفته شد می‌توان این سوالات را بیان کرد که آیا بین تعدیلات سنواتی و نرخ رشد شرکت رابطه معنی داری وجود دارد؟ آیا بین میانگین نرخ رشد شرکت های دارای تعدیلات سنواتی با شرکت هایی که فاقد تعدیلات سنواتی می‌باشند، تفاوت معنی داری وجود دارد؟

لازم به ذکر است که پژوهش مد نظر به دنبال تاثیر تعدیلات سنواتی و تجدید ارائه بدون در نظر گرفتن اجزای آن، بر رشد شرکت است چرا که ممکن است اجزای تجدید ارائه فی نفسه کم اهمیت باشند و طبق استاندارد شماره ۶ حسابداری نیاز به تجدید ارائه آنها وجود ندارد. علاوه بر تجدید ارائه متغیرهای دیگری نیز مانند سود تقسیمی در مدل قرار داده می‌شود چرا که انتظار می‌رود با رشد رابطه منفی داشته باشد. نسبت سود خالص به فروش و فروش به دارایی‌ها به عنوان معیار عملکرد از دیگر متغیرهایی است که بر رشد می‌تواند متاثر باشد. عملکرد بهتر شرکت می‌تواند تاثیر مثبتی بر رشد داشته باشد. اندازه، نسبت های اهرمی و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری به عنوان متغیرهای کنترلی هستند که در مدل قرار داده و تاثیر آنها بر رشد شرکت بررسی شده است؛ بنابراین فرضیه های تدوین شده در این پژوهش عبارتند از:

- فرضیه اصلی: بین تعدیلات سنواتی و رشد شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.
- فرضیه فرعی اول: بین تعدیلات سنواتی و رشد دارایی ها رابطه معنی داری وجود دارد.
- فرضیه فرعی دوم: بین تعدیلات سنواتی و رشد فروش رابطه معنی داری وجود دارد.
- فرضیه فرعی سوم: بین تعدیلات سنواتی و رشد سود خالص رابطه معنی داری وجود دارد.

مروری بر پیشینه پژوهش

پیشینه نظری

یکی از مهم ترین ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری، اتکاپذیری آن است. طبق مفاهیم نظری گزارشگری مالی، اطلاعاتی اتکاپذیر است که از اشتباه و تمایلات جانبدارانه خالی باشد [۴]. تحقیقاتی

که پیشتر در ایران انجام گرفته است نشان می دهد که درصد بالایی از شرکت های ایرانی به دلیل اصلاح اشتباهات حسابداری، صورتهای مالی را تجدید ارائه و رقمی را تحت عنوان تعدیلات سنواتی گزارش می کنند [۱۰]. این موضوع نشان می دهد که اطلاعات حسابداری شرکت ها از نظر ویژگی عاری از اشتباه بودن مورد تردید است. تعدیلات سنواتی و تجدید ارائه صورتهای مالی دوره های قبل، پیامدهای منفی متعددی را به همراه دارد. رقم سود خالص، مبنای محاسبه مواردی نظیر پاداش هیئت مدیره، مالیات و سود تقسیمی به سهامداران است. علاوه بر این، سود هر سهم و نسبت قیمت به سود هر سهم از جمله شاخص هایی است که مورد استفاده تحلیل گران و سرمایه گذاران قرار می گیرد [۱۶].

نتیجه ارائه نادرست اطلاعات حسابداری و اصلاح آن در دوره های بعد، یعنی پس از گرفتن تصمیم های مربوط، آثار اقتصادی و مالی برای افراد مختلف خواهد داشت [۱] و [۶]. تحقیقات انجام شده در زمینه گزارشگری متقلبانه، انگیزه های مختلفی را برای چنین اقداماتی برشمرده اند [۱۲]. البته باید به یاد داشت که تجدید ارائه صورتهای مالی همواره نشانه تقلب نیست و در طیفی از اصلاح اشتباهات سهوی تا گزارشگری متقلبانه قرار می گیرد؛ اما بسادگی می تواند به عنوان سرپوشی برای رفتارهای متقلبانه مدیریت به کار رود [۱۴]. بازار و استفاده کنندگان اطلاعات آن اعم از سهامداران، تحلیل گران و اعتباردهندگان در مجموع نسبت به تجدید ارائه صورتهای مالی با تردید منفی و عدم اطمینان می نگرند از طرفی این عامل منجر به کاهش ارزش سهام شرکت و دارایی سهامداران می شود. کاهش ارزش بازار سهام فرصت های رشد شرکت را نیز کاهش می دهد و آثار دیگری نیز دارد [۱۷].

پیشینه تجربی

شریعت پناهی و کاظمی در سال ۱۳۸۹، اظهار نمودند که از دیدگاه سرمایه گذاران، اخبار ارائه مجدد صورتهای مالی فقط بیانگر مشکلات عملکرد دوره گذشته نیست بلکه نوعی پیش بینی مشکلات آتی برای شرکت و مدیریت آن نیز محسوب می شود و موجب سلب اطمینان سرمایه گذاران نسبت به اعتبار و شایستگی مدیریت و کاهش کیفیت سودهای گزارش شده می گردد. یافته های آنها بیانگر این است که تجدید ارائه صورتهای مالی موجب کاهش محتوای اطلاعاتی سود می شود و شرکت هایی که عمده ترین دلیل صورتهای مالی تجدید ارائه شده آنها اصلاح اشتباه ناشی از شناسایی درآمد است، محتوای اطلاعاتی سود آنها کاهش یافته است [۸ و ۲۲ و ۲۴]. رابطه بین ارائه مجدد صورت های مالی و

محافظه کاری را مورد بررسی قرار داد. وی بیان می‌دارد طبق اصول پذیرفته شده حسابداری، صورت های مالی سنوات گذشته به دو دلیل، تغییر در رویه (اصل) حسابداری و اصلاح اشتباهات حسابداری تجدید ارائه می‌شوند. یافته های این پژوهش با بکارگیری اطلاعات ۷۹ شرکت پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران در طی دوره زمانی ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹ نشان داد ارتباط مثبت و معناداری بین ارائه مجدد صورت های مالی و استراتژی گزارشگری محافظه کارانه حمایت می‌کند [۸]. مومنی در سال ۱۳۹۰، رابطه تجدید ارائه صورتهای مالی با مدیریت سود و کیفیت سود را بررسی نمودند. یافته‌های این پژوهش حاکی از وجود رابطه بین مدیریت سود و تجدید ارائه صورتهای مالی بوده است [۱۲].

فاطمی (۱۳۹۰) نقش تعدیلات سنواتی در مدیریت سود شرکتها را بررسی کرد و همچنین پیامدهای اقتصادی تعدیلات سنواتی را مورد آزمون قرار داده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان داد شرکت‌هایی که درگیر تعدیلات سنواتی هستند، از اهرم بالا و سطح وجه نقد آزاد پایینی برخوردارند و سود نقدی کمتری نیز به سهامداران خود می‌پردازند. همچنین هر چه شرکت سود خود را بیشتر دستکاری نموده باشد، تامین مالی بیشتری نیز انجام خواهد داد. ولی شرکت‌ها به خاطر دو متغیر دیگر شامل هزینه‌های سیاسی و انتشار اوراق بهادار درگیر مدیریت سود و تعدیلات سنواتی نمی‌شوند. همچنین شرکت‌هایی که اقدام به تجدید ارائه می‌کنند، لزوماً قیمت سهام پایین‌تر و حجم معاملاتی کمتری نسبت به رقبای خود نخواهند داشت، ولی تجدید ارائه باعث نوسان در قیمت و حجم معاملات سهام این شرکت‌ها خواهد شد [۷]. نتایج تحقیق تومرای (۱۳۹۱) نشان می‌دهد که بعد از تجدید ارائه صورت های مالی، ریسک اطلاعاتی اختیاری افزایش می‌یابد [۲]. هوشمند زعفرانی (۱۳۹۱)، به بررسی نوع و محتوای اطلاعاتی تعدیلات سنواتی و اثر آن بر هزینه حقوق صاحبان سهام شرکت‌ها پرداخت... نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش نشان داد که بازار سرمایه ایران نسبت به تعدیلات سنواتی از نوع اشتباهات منفی حسابداری، انتقال درآمد و انتقال هزینه واکنش منفی نشان می‌دهد؛ همچنین نتایج وی نشان داد که بازار سرمایه واکنش قابل تفسیری نسبت به تعدیلات سنواتی از نوع اشتباهات مثبت حسابداری از خود نشان نمی‌دهد. علاوه بر این، یافته های ایشان نشان داد که بین تعدیلات سنواتی و هزینه حقوق صاحبان سهام شرکت‌ها از لحاظ آماری، رابطه معناداری وجود ندارد [۱۳].

شاهمردانی فیروزجاه (۱۳۹۲) رابطه بین رشد شرکت شامل رشد دارایی، فروش و رشد سود را با اهرم مالی مورد بررسی قرار داد. یافته های ایشان با استفاده از اطلاعات ۵۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نشان می‌دهد رشد دارایی با اهرم مالی رابطه مثبت ولی رشد فروش و توان سودآوری با اهرم مالی رابطه منفی دارد [۵].

همچنین تحقیقات دیگری در این زمینه در کشورهای مختلف صورت پذیرفته است که عبارتند از:

آلبرینگ و همکاران (۲۰۱۲) به بررسی رابطه بین تجدید ارائه صورتهای مالی و رشد شرکت پرداختند. یافته های آنها نشان می دهد تجدید ارائه صورتهای مالی منجر به از بین رفتن اعتبار شرکت و عدم اطمینان به صورتهای مالی می شود. یافته های آنها نشان می دهد متعاقب تجدید ارائه و کاهش اعتبار شرکت، فرصت های رشد آنها نیز کاهش می یابد [۱۴]. نتایج بدست آمده از تحقیقات چن و ژانگ در سال ۲۰۱۲، نشان می دهد شرکت هایی که اقدام به تجدید ارائه صورتهای مالی شان نموده اند ارزش بازار کمتری نسبت به شرکت هایی که تجدید ارائه نکرده اند دارند [۱۸].

چن ما و همکاران (۲۰۱۳) به بررسی رابطه بین تجدید ارائه حسابداری و به موقع بودن گزارشگری مالی سالانه شرکت ها پرداختند. یافته های آنها نشان می دهد که رابطه منفی و معنی داری بین تجدید ارائه صورتهای مالی و به موقع بودن ارائه صورتهای مالی وجود دارد. همچنین نشان دادند که بین میزان تجدید ارائه و به موقع بودن صورتهای مالی شرکت را بطله منفی و معنی داری وجود دارد [۷]. هیرشی و همکاران در سال ۲۰۱۳، نشان دادند که سرمایه گذاران اعتبار کمی برای شرکت هایی که اقدام به تجدید ارائه به خصوص عوامل مرتبط با عدم رعایت قوانین و مقررات داشته اند، قائل هستند. همچنین شواهد و یافته های بابر و همکاران (۲۰۱۳) بیان می کند که استفاده از تجدید ارائه به عنوان معیاری مختصر از کیفیت گزارشگری مالی است [۱۵].

دیدیر و اشمالکر (۲۰۱۳) رابطه بین تامین مالی و رشد شرکت را بررسی کرده اند. آنها با بررسی بازار سرمایه دو کشور چین و هند نشان دادند که به طور نسبی شرکت های کمتری تمایل به افزایش سرمایه دارند و بیشتر به تامین مالی روی می آورند. یافته های آنها بیانگر این بوده است که بین تامین مالی و رشد شرکت ها رابطه معنی داری وجود دارد [۱۹].

متزینگ و گوردون (۲۰۱۴) مدلی برای بررسی رابطه بین اندازه و رشد شرکت تدوین نمودند. یافته های آنها نشان می دهد اندازه با نرخ رشد شرکت رابطه معنی داری دارد [۲۳]. تحقیقات پیشین نشان داده اند که در شرکت های کوچک تر به دلیل محدودیت امکانات مالی، امکان استخدام کارشناسان و تأسیس واحد مستقلی به منظور تعیین روش های حسابداری مورد نیاز شرکت وجود ندارد و از سوی دیگر، دستورالعمل های شرکت، عینیت کمتری دارد. بنابراین، انتظار می رود که در این شرکت ها خطای بیشتری در ارائه اطلاعات حسابداری وجود داشته باشد [۳]. هوما و همکاران (۲۰۱۴) کارایی و رشد را در صنعت بانکداری مورد بررسی قرار دادند. آنها در تحقیق خود ساختار کارایی جدیدی را بررسی کردند. آنها نشان داده اند بانک های کارا تر در حال رشد هستند. علاوه بر این یافته های آنها بیان کننده این است که رابطه پویایی بین کارایی و رشد وجود دارد [۲۰].

روش تحقیق

تحقیق حاضر کاربردی و از نوع مطالعات همبستگی است. قلمرو زمانی این تحقیق از ۱۳۸۱ تا پایان سال ۱۳۹۱، به مدت ۱۱ سال است. قلمرو موضوعی تحقیق در حوزه تحقیقات اثباتی است. در این تحقیق جامعه آماری شامل تمام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است. نمونه آماری به روش حذفی و با در نظر گرفتن قلمرو زمانی و مکانی انتخاب شده است. به همین منظور نمونه آماری این تحقیق آن دسته از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار است که دارای شرایط زیر بوده اند:

- تا پایان اسفند ۱۳۸۰ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشند.
- داده های مورد نیاز آن ها در دسترس باشد.
- تحقیق برای شرکت های غیر مالی انجام می شود، لذا بانک ها و کلیه شرکت های سرمایه گذاری، لیزینگ ها و موسسات مالی از نمونه حذف شدند.
- در طی دوره تحقیق سال مالی خود را تغییر نداده باشند.
- سال مالی آنها منتهی به ۱۲/۲۹ باشد.
- با توجه به موارد ذکر شده تعداد شرکتهای نمونه ۱۴۳ شرکت بوده است. از نرم افزار آماری Spss۱۶ و Eviews۶ برای تجزیه و تحلیل داده ها و تخمین بتاها استفاده شده است.
- مدل و متغیرهای پژوهش

- برای آزمون فرضیات به ترتیب از مدل های (۱)، (۲) و (۳) استفاده شده است:

$$\text{مدل (۱): } SG_{i,t+1} = + 1 DIV_{i,t} + 2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + 3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + 4 SIZE_{i,t} + 5 LTD_{i,t} + 6 M/B_{i,t} + 7 PPA_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

$$\text{مدل (۲): } AG_{i,t+1} = + 1 DIV_{i,t} + 2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + 3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + 4 SIZE_{i,t} + 5 LTD_{i,t} + 6 M/B_{i,t} + 7 PPA_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

$$\text{مدل (۳): } PG_{i,t+1} = + 1 DIV_{i,t} + 2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + 3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + 4 SIZE_{i,t} + 5 LTD_{i,t} + 6 M/B_{i,t} + 7 PPA_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

$SG_{i,t+1}$: متغیر وابسته درصد تغییر در فروش شرکت i در زمان $t+1$ که برابر است با فروش در دوره $t+1$ منهای فروش در دوره t تقسیم بر فروش در دوره t که نشان دهنده رشد است.

$AG_{i,t+1}$: متغیر وابسته درصد تغییر در جمع دارایی های شرکت i در زمان $t+1$ که برابر است با جمع دارایی ها در دوره $t+1$ منهای جمع دارایی ها در دوره t تقسیم بر جمع دارایی ها در دوره t که نشان دهنده رشد است.

$PG_{i,t+1}$: متغیر وابسته درصد تغییر در سود خالص شرکت i در زمان $t+1$ که برابر است با سود خالص در دوره $t+1$ منهای سود خالص در دوره t تقسیم بر سود خالص در دوره t که نشان دهنده رشد است. $Div_{i,t}$: متغیر مستقل درصد سود تقسیمی شرکت i در زمان t که برابر است با نسبت سود تقسیمی مصوب هر سهم به سود هر سهم.

$NI_{i,t}/NS_{i,t}$: متغیر مستقل نسبت سود خالص به فروش خالص شرکت i در زمان t .

$NS_{i,t}/NFA_{i,t}$: متغیر مستقل نسبت فروش خالص به جمع دارایی های ثابت شرکت i در زمان t .

$SIZE_{i,t}$: متغیر مستقل اندازه شرکت i در زمان t که برابر است با لگاریتم جمع دارایی های شرکت i در زمان t .

$LTD_{i,t}$: متغیر مستقل نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی های شرکت i در زمان t .

$M/B_{i,t}$: متغیر مستقل نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت i در زمان t . ارزش دفتری سهام برابر است با جمع حقوق صاحبان سهام منهای حقوق سهام ممتاز تقسیم بر تعداد سهام عادی منتشره.

$Prior\ Period\ Adjustments_{i,t}$ (PPA): متغیر مستقل مجازی تعدیلات سنواتی است که برابر با ۱ است چنانچه شرکت دارای تعدیلات سنواتی باشد و اقدام به تجدید ارائه صورتهای مالی کند، در غیر این صورت صفر خواهد بود.

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

جدول شماره ۱ نشان دهنده آمار توصیفی مربوط به متغیرهاست. آمار توصیفی ارائه شده بیانگر اطلاعاتی در مورد پارامتر مرکزی و پارامترهای پراکندگی (انحراف معیار، حداکثر و حداقل) متغیرهای تحقیق است.

جدول ۱. نتایج آمار توصیفی متغیرها

متغیر	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
$SG_{i,t+1}$	۱۴۳۰	۰/۵۶	۰/۹۸	۰/۱۸	۰/۲۵
$AG_{i,t+1}$	۱۴۳۰	-۰/۲۳	۰/۹۲	۰/۱۸	۰/۲۰۴
$PG_{i,t+1}$	۱۴۳۰	-۰/۴۴	۱/۲۰	۰/۱۷	۰/۳۲
$Div_{i,t}$	۱۴۳۰	۰/۰۰	۰/۹۸	۰/۴۳	۴/۲۹
$NS_{i,t}/NI$	۱۴۳۰	-۰/۰۶	۰/۸۷	۰/۱۸	۰/۱۶
$NFA_{i,t}/NS$	۱۴۳۰	۰/۴۵	۲/۲۳	۰/۸۸	۰/۲۸

جدول ۱. نتایج آمار توصیفی متغیرها

متغیر	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
$SIZE_{i,t}$	۱۴۳۰	۹/۵۸	۱۸/۴۴	۱۳/۰۸	۱/۴۶
$LTD_{i,t}$	۱۴۳۰	۰/۰۲	۰/۶۷	۰/۰۹	۰/۰۸۶
$M/B_{i,t}$	۱۴۳۰	۱/۰۱	۵/۷۵	۲/۲۶	۱/۰۲
$SG_{i,t+1}$: درصد تغییر در فروش شرکت i در زمان $t+1$					
$AG_{i,t+1}$: درصد تغییر در جمع دارایی های شرکت i در زمان $t+1$					
$PG_{i,t+1}$: درصد تغییر در سود خالص شرکت i در زمان $t+1$					
$Div_{i,t}$: درصد سود تقسیمی شرکت i در زمان t که برابر است با نسبت سود تقسیمی مصوب هر سهم به سود هر سهم					
$NI/NS_{i,t}$: نسبت سود خالص به فروش خالص شرکت i در زمان t					
$NS/NFA_{i,t}$: نسبت فروش خالص به جمع دارایی های ثابت شرکت i در زمان t					
$SIZE_{i,t}$: اندازه شرکت i در زمان t که برابر است با لگاریتم جمع دارایی ها					
$LTD_{i,t}$: نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی های شرکت i در زمان t					
$M/B_{i,t}$: نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت i در زمان t					

همانطور که جدول ۱ نشان می دهد، متوسط رشد شرکت طبق معیارهای رشد فروش، رشد دارایی ها و رشد سود خالص به ترتیب ۱۸، ۱۸ و ۱۷ درصد بوده است. این نتیجه نشان دهنده متوازن بودن رشد شرکت های نمونه است. متوسط تقسیم سود شرکتها نیز ۰/۴۳ است. نسبت بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها نیز ۹ درصد است به عبارت دیگر ۹ درصد ساختار سرمایه شرکتها از بدهی های بلند مدت تشکیل شده است. با نگاهی به نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت که ۲/۶ است نشان می دهد فرصت های رشد شرکتها به این میزان بوده است.

آزمون همبستگی

جدول ۲ نشان دهنده نتایج آزمون همبستگی است. یافته های آزمون همبستگی نشان دهنده این هستند که بین متغیر تعدیلات سنواتی با هیچ کدام از متغیرهای وابسته رشد شرکت یعنی رشد فروش، رشد دارایی ها و رشد سود خالص شرکت همبستگی معنی داری وجود ندارد.

جدول ۲. نتایج آزمون همبستگی

متغیر		SG _{i,t}	AG _{i,t}	PG _{i,t}	Div _{i,t}	NINS _{i,t}	NSNFA _{i,t}	SIZE _{i,t}	LTD _{i,t}	MTB _{i,t}	PPA _{i,t}
SG _{i,t}	ضریب همبستگی		۰/۳۳۲**	۰/۴۱۷**	۰/۰۰۱	۰/۰۴۲	*-۰/۰۵۵	*۰/۰۶۴	**۰/۱۲۱	**۰/۰۰۱	۰/۰۲۸
	سطح معنی داری	۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۹۶۴	۰/۱۱۴	۰/۰۳۷	۰/۰۱۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۲۸۷
AG _{i,t}	ضریب همبستگی	۰/۳۳۲**		۰/۲۲۸**	۰/۰۹۹**	**۰/۲۰۷	**۰/۸۰۷	۰/۰۳۲	-۰/۰۴۳	**۰/۱۸۳	۰/۰۳۹
	سطح معنی داری	۰/۰۰۰	۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۲۲۳	۰/۱۰۷	۰/۰۰۰	۰/۱۴۱
PG _{i,t}	ضریب همبستگی	**۰/۴۱۷	**۰/۲۳۸		-۰/۰۲۰	-۰/۰۰۴	*-۰/۰۶۲	۰/۰۲۶	۰/۰۲۱	**۰/۰۸۲	۰/۰۰۰
	سطح معنی داری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۱	۰/۴۵۵	۰/۸۹۴	۰/۰۱۹	۰/۳۱۷	۰/۴۲۷	۰/۰۰۲	۰/۹۹۲
Div _{i,t}	ضریب همبستگی	۰/۰۰۱	**۰/۰۹۹	-۰/۰۲۰		**۰/۲۱۱	-۰/۰۲۱	۰/۰۳۴	**۰/۱۰۲	*۰/۰۵۲	*۰/۰۶۷
	سطح معنی داری	۰/۹۶۴	۰/۰۰۰	۰/۴۵۵	۱	۰/۰۰۰	۰/۴۲۰	۰/۱۹۳	۰/۰۰۰	۰/۰۴۹	۰/۰۱۱
NINS _{i,t}	ضریب همبستگی	۰/۰۴۲	**۰/۲۰۷	-۰/۰۰۴	**۰/۲۱۱		**۰/۲۱۱	**۰/۱۷۶	**۰/۰۷۱	**۰/۲۰۱	۰/۰۰۹
	سطح معنی داری	۰/۱۱۴	۰/۰۰۰	۰/۸۹۴	۰/۰۰۰	۱	۰/۰۰۰	*۰/۰۰۰	۰/۰۰۸	۰/۰۰۰	۰/۷۳۸
NSNFA _{i,t}	ضریب همبستگی	*۰/۰۵۵	**۰/۰۸۷	*۰/۰۶۲	-۰/۰۲۱	**۰/۱۹۲		*-۰/۰۶۳	-۰/۰۴۶	*۰/۰۵۷	۰/۰۱۹
	سطح معنی داری	۰/۰۳۷	۰/۰۰۱	۰/۰۱۹	۰/۴۲۰	۰/۰۰۰	۱	۰/۰۱۷	۰/۰۸۳	۰/۰۳۲	۰/۴۷۳
SIZE _{i,t}	ضریب همبستگی	*۰/۰۶۴	۰/۰۳۲	۰/۰۲۶	۰/۰۳۴	**۰/۱۸۶	*-۰/۰۶۳		۰/۰۴۷	*-۰/۰۵۵	۰/۰۱۷
	سطح معنی داری	۰/۰۱۵	۰/۲۲۳	۰/۳۱۷	۰/۱۹۳	۰/۰۰۰	۰/۰۱۷	۱	۰/۰۷۹	۰/۰۳۹	۰/۵۱۰

جدول ۲. نتایج آزمون همبستگی

متغیر		SG _{i,t}	AG _{i,t}	PG _{i,t}	Div _{i,t}	NINS _{i,t}	NSNFA _{i,t}	SIZE _{i,t}	LTD _{i,t}	MTB _{i,t}	PPA _{i,t}
LTD _{i,t}	ضریب همبستگی	**۰/۱۲۱	-۰/۰۴۳	۰/۰۲۱	*-۰/۱۰۲	**۰/۰۷۱	-۰/۰۴۶	۰/۰۴۷		۰/۰۰۵	-۰/۰۴۵
	سطح معنی داری	۰/۰۰۰	۰/۱۰۷	۰/۴۲۷	۰/۰۰۰	۰/۰۰۸	۰/۰۸۳	۰/۰۷۹	۱	۰/۸۵۶	۰/۰۹۱
	ضریب همبستگی	**۰/۱۰۰	**۰/۱۸۳	**۰/۰۸۲	**۰/۰۵۲	**۰/۲۰۱	*۰/۰۵۷	*-۰/۰۵۵	۰/۰۰۵		۰/۰۴۷
MTB _{i,t}	سطح معنی داری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۲	۰/۰۴۹	۰/۰۰۰	۰/۰۳۲	۰/۰۳۹	۰/۸۵۶	۱	۰/۰۷۳
	ضریب همبستگی	۰/۰۲۸	۰/۰۳۹	۰/۰۰۰	*۰/۰۶۷	۰/۰۰۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۷	-۰/۰۴۵	۰/۰۴۷	
	سطح معنی داری	۰/۲۸۷	۰/۱۴۱	۰/۹۹۲	۰/۰۱۱	۰/۸۳۸	۰/۴۷۳	۰/۵۱۰	۰/۰۹۱	۰/۰۷۳	۱

* معنی داری در سطح ۵٪ ** معنی داری در سطح ۱٪

این یافته ها می تواند نشان دهنده نتایج رگرسیون نیز باشد، هر چند باید نتایج آزمون رگرسیون نیز جداگانه مورد بررسی و آزمون قرار گیرد. متغیرهای وابسته تحقیق با یکدیگر همبستگی مثبت، قوی و معنی داری دارند. این نتایج با نتایج آماره های توصیفی نیز یکسان است و موید آنها است. سایر همبستگی ها نشان می دهد، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری و نسبت سود فروش به جمع دارایی ها با رشد سود خالص به ترتیب همبستگی مثبت و منفی معنی داری هستند. همچنین متغیرهای نسبت سود خالص به فروش، فروش به دارایی ها و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام همبستگی مثبت و معنی دار با رشد دارایی دارند. متغیرهای نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام، نسبت بدهی ها و اندازه شرکت همبستگی مثبتی نیز با رشد فروش دارند.

نتایج آزمون فرضیات

فرضیه اول

برای نرمال بودن خطاها علاوه بر روش نموداری، لازم است که میانگین خطاها نزدیک به صفر و انحراف معیار یک باشد. نمودار توزیعی فراوانی خطاهای مدل (۱) نشان می دهد که، پراکندگی خطاها دارای

توزیع نرمال است. میانگین آنها صفر و انحراف معیارشان تقریباً یک است. نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل مدل (۱) در جدول ۳ منعکس است. در جدول ۳ با توجه به آن که تولرانس بیشتر از صفر و نزدیک به یک است، می‌توان نتیجه گرفت که بین متغیرهای مستقل مدل (۱) متغیرهای موثر بر عملکرد هم خطی وجود ندارد.

جدول ۳. نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل

Tolerance	متغیر توضیحی
-	مقدار ثابت
۰/۹۳	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۸۴	نسبت سود خالص به فروش
۰/۹۵	نسبت فروش به جمع دارایی‌ها
۰/۹۵	اندازه شرکت
۰/۹۷	نسبت جمع بدهی‌های بلند مدت به جمع دارایی‌ها
۰/۹۴	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت
۰/۹۹	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی

برای انتخاب بین روش پانل و پولینگ از آزمون چاو و آماره F استفاده می‌شود. در صورت انتخاب روش پانل، آزمون هاسمن برای انتخاب از بین روش‌های تأثیرات ثابت و تأثیرات تصادفی انجام می‌شود. جدول ۴ نشان دهنده نتایج آزمون چاو است.

جدول ۴. نتایج آزمون چاو

سطح معنی داری	آماره F
۰/۰۰۹	۱/۳۲

همان‌طور که جدول (۴) نشان می‌دهد، سطح معنی داری آماره F لیمر کمتر از ۰/۵٪ بوده و بنابراین باید از آزمون هاسمن برای انتخاب بین اثرات ثابت و تصادفی استفاده کرد. نتایج آزمون هاسمن در جدول ۵ منعکس شده است.

جدول ۵: نتایج آزمون هاسمن

سطح معنی داری	آماره خی اسکوئر
۰/۰۰۰	۶۲/۲

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد آماره خی اسکوئر کمتر از ۵ درصد بوده و بنابراین باید نتایج با استفاده از داده‌های ترکیبی با اثرات ثابت صورت بگیرد که در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدول ۶. نتایج آزمون فرضیه اول

نتایج آزمون			متغیر توضیحی
P-value	آماره	ضریب	
۰/۸۲	-۰/۲۲	-۰/۰۱	مقدار ثابت
۰/۸۶	۰/۱۷۳	۰/۰۰۴	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۰۷	-۰/۳۷	۰/۰۱۶	نسبت سود خالص به فروش
۰/۰۴	-۲/۰۳	-۰/۰۵	نسبت فروش به جمع دارایی ها
۲۰/۰۰	۲/۳۴	۰/۰۱	اندازه شرکت
۰/۰۰	۴/۴۴	۰/۳۴	نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها
۰/۰۰	۳/۹۵	۰/۰۲۶	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام
۰/۲۸	۱/۰۷	۰/۰۱۴	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی
۶/۶۷			F آماره
۰/۰۰			P-value
۰/۳۲			R ²
۰/۲۷			R ² . Adj
۱/۸۰			D-W آماره

همان طور که جدول (۶) نشان می‌دهد آماره F و P-value آن بیانگر معنی داری کل مدل ۱ است. مقدار آماره دوربین - واتسون (۱/۸) نیز بر عدم وجود خود همبستگی خطاها دلالت دارد. سطح معنی داری ضریب متغیر تعدیلات سنواتی بیشتر از ۵٪ بوده و تعدیلات سنواتی رابطه معنی داری با رشد فروش ندارد و بنابراین فرضیه فرعی اول رد می‌شود. از بین متغیرهای مستقل، متغیر نسبت فروش به جمع دارایی ها رابطه منفی و متغیرهای اندازه شرکت، نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت رابطه مثبت و معنی داری با رشد فروش شرکت دارند.

فرضیه دوم

نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل مدل (۲) در جدول ۷ منعکس است. در جدول ۷ با توجه به آن که تولرانس بیشتر از صفر و نزدیک به یک است، می‌توان نتیجه گرفت که بین متغیرهای مستقل مدل (۲) هم خطی وجود ندارد.

جدول ۷. نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل

Tolerance	متغیر توضیحی
-	مقدار ثابت
۰/۹۳	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۸۴	نسبت سود خالص به فروش
۰/۹۵	نسبت فروش به جمع دارایی ها
۰/۹۵	اندازه شرکت
۰/۹۷	نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها
۰/۹۴	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت
۰/۹۹	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی

بر اساس نتایج آزمون چاو، سطح معنی داری آماره F لیمر کمتر از ۵٪ بوده و بنابراین باید از آزمون هاسمن برای انتخاب بین اثرات ثابت و تصادفی استفاده کرد. نتایج آزمون هاسمن در جدول ۹ منعکس شده است.

جدول ۸. نتایج آزمون هاسمن

سطح معنی داری	آماره خی اسکوئر
۰/۰۰	۱۴۳/۰۳

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد آماره خی اسکوئر کمتر از ۵ درصد بوده و بنابراین باید نتایج با استفاده از داده های ترکیبی با اثرات ثابت صورت بگیرد که در جدول ۹ نشان داده شده است. مقدار آماره دوربین واتسون (۱،۶) نیز بر عدم وجود خود همبستگی خطاها دلالت دارد. سطح معنی داری ضریب متغیر تعدیلات سنواتی مانند مدل قبل، بیشتر از ۵٪ بوده و تعدیلات سنواتی رابطه معنی داری با رشد دارایی‌ها ندارد و بنابراین فرضیه فرعی دوم رد می‌شود.

جدول ۹. نتایج آزمون فرضیه دوم

$$\hat{r}_{i,t+1} = + 1 DIV_{i,t} + 2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + 3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + 4 SIZE_{i,t} + 5 LTD_{i,t} + 6 M/B_{i,t} + 7 PPA_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

مدل ۲:

نتایج آزمون			متغیر توضیحی
P-value	t آماره	ضریب	
۰/۵۲	-۰/۶۴	-۰/۰۳	مقدار ثابت
۰/۰۷	۱/۷۸	۰/۰۳۲	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۰۰	۷/۰۰۷	۰/۲۴۵	نسبت سود خالص به فروش

جدول ۹. نتایج آزمون فرضیه دوم

$$r_{i,t+1} = + 1 DIV_{i,t} + 2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + 3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + 4 SIZE_{i,t} + 5 LTD_{i,t} + 6 M/B_{i,t} + 7 PPA_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

مدل ۲:

نتایج آزمون			متغیر توضیحی
P-value	آماره t	ضریب	
۰/۰۰	۴/۴۵	۰/۰۸	نسبت فروش به جمع دارایی ها
۰/۶۱	۰/۵۰۲	۰/۰۰۱	اندازه شرکت
۰/۰۷	-۱/۸	-۰/۱۱	نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها
۰/۰۰	۵/۱۵	۰/۰۲	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام
۰/۳۶	۰/۹۰۹	۰/۰۰۹	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی
۱۸/۳۶			آماره F
۰/۰۰			P-value
۰/۰۸			R ²
۰/۰۷			R ² . Adj
۱/۶			آماره D-W

از بین متغیرهای مستقل، متغیرهای نسبت سود خالص به فروش، نسبت فروش به جمع دارایی ها و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت رابطه مثبت و معنی داری با رشد دارایی های شرکت دارد.

فرضیه سوم

پراکندگی خطاها در مورد این فرضیه نیز دارای توزیع نرمال می باشند. میانگین آنها صفر و انحراف معیارشان تقریباً یک است. نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل مدل (۳) در جدول ۱۰ منعکس است. در جدول ۱۰ با توجه به آن که تولرانس بیشتر از صفر و نزدیک به یک است، می توان نتیجه گرفت که بین متغیرهای مستقل مدل (۳) هم خطی وجود ندارد.

جدول ۱۰. نتایج آزمون هم خطی بین متغیرهای مستقل

Tolerance	متغیر توضیحی
-	مقدار ثابت
۰/۹۳	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۸۴	نسبت سود خالص به فروش
۰/۹۵	نسبت فروش به جمع دارایی ها
۰/۹۵	اندازه شرکت
۰/۹۷	نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها
۰/۹۴	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت
۰/۹۹	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی

نتایج آزمون چاو با سطح معنی داری آماره F لیمر کمتر از ۵٪ نشان می‌دهد که بایستی از آزمون هاسمن برای انتخاب بین اثرات ثابت و تصادفی استفاده کرد.

جدول ۱۱. نتایج آزمون هاسمن

سطح معنی داری	آماره خی اسکوئر
۰,۰۰۰	۸۴,۳۷

نتایج جدول ۱۱ نشان می‌دهد آماره خی اسکوئر کمتر از ۵ درصد بوده و بنابراین باید نتایج با استفاده از داده های ترکیبی با اثرات ثابت صورت بگیرد که در جدول ۱۲ نشان داده شده است. همان طور که جدول ۱۱ نشان می‌دهد، آماره F و P-value آن بیانگر معنی داری کل مدل ۳ است. مقدار آماره دوربین-واتسون (۱,۸۶) نیز بر عدم وجود خود همبستگی خطاها دلالت دارد. سطح معنی داری ضریب متغیر تعدیلات سنواتی مانند دو مدل قبل، بیشتر از ۵٪ بوده و تعدیلات سنواتی رابطه معنی داری با رشد دارایی ها ندارد و بنابراین فرضیه فرعی سوم نیز رد می‌شود. از بین متغیرهای مستقل، متغیرهای نسبت فروش به جمع دارایی ها و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت به ترتیب رابطه منفی، مثبت و معنی داری با رشد سود خالص شرکت دارد.

جدول ۱۲. نتایج آزمون فرضیه سوم

$$G_{i,t+1} = \alpha_0 + \alpha_1 DIV_{i,t} + \alpha_2 NI_{i,t}/NS_{i,t} + \alpha_3 NS_{i,t}/NFA_{i,t} + \alpha_4 SIZE_{i,t} + \alpha_5 LTD_{i,t} + \alpha_6 M/B_{i,t} + \alpha_7 PPA_{i,t} + \alpha_8 \Delta G_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

نتایج آزمون			متغیر توضیحی
P-value	t آماره	ضریب	
۰/۲۴	۱/۱۵	۰/۱	مقدار ثابت
۰/۵۲	-۰/۶۳	-۰/۰۱۸	نسبت سود تقسیمی به سود هر سهم
۰/۱۵	-۱/۴۰۷	-۰/۰۸	نسبت سود خالص به فروش
۰/۰۰۷	-۲/۶۸	-۰/۰۸	نسبت فروش به جمع دارایی ها
۰/۲	۱/۲۶	۰/۰۰۷	اندازه شرکت
۰/۵۳	۰/۶۲	۰/۰۶۲	نسبت جمع بدهی های بلند مدت به جمع دارایی ها
۰/۰۰۰۴	۳/۵۵	۰/۰۳	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام
۰/۹۶	-۰/۰۴۷	-۰/۰۰۰۸	متغیر مجازی تعدیلات سنواتی
۲/۸۹			F آماره
۰/۰۱۴			P-value
۰/۰۰۹			R ²
۰/۰۷			R ² . Adj
۱/۸۶			D-W آماره

نتیجه گیری و پیشنهادها

تعدیلات سنواتی اعتبار صورتهای مالی را تحت تاثیر قرار داده و کاهش می‌دهد، از طرفی قابلیت اتکای صورتهای مالی را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. این امر اعتماد سرمایه گذاران و سهامداران را نیز کاهش داده و تحت تاثیر قرار می‌دهد. از طرفی رشد شرکت که در گرو تامین مالی مناسب است متاثر از اعتماد و اطمینان استفاده کنندگان صورتهای مالی است. از اینرو این پژوهش به بررسی رابطه بین تعدیلات سنواتی با رشد شرکت که با معیارهای رشد فروش، رشد دارایی‌ها و رشد سودآوری ارزیابی شده است، پرداخت.

آلبرینگ و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی مشابه به بررسی رابطه بین تجدید ارائه صورتهای مالی و رشد شرکت پرداختند. یافته‌های آنها نشان می‌دهد تجدید ارائه صورتهای مالی منجر به از بین رفتن اعتبار شرکت و عدم اطمینان به صورتهای مالی می‌شود. یافته‌های آنها نشان می‌دهد که متعاقب تجدید ارائه و کاهش اعتبار شرکت، فرصت‌های رشد آنها نیز کاهش می‌یابد [۱۴].

در خصوص تایید فرضیه‌های تحقیق آلبرینگ و همکاران و عدم تایید این فرضیه‌ها می‌توان دلایل متعددی را موثر دانست.

یکی از مهم‌ترین دلایل این است که در ایران وجود رقم تعدیلات سنواتی امری عادی برای حسابداران و حسابرسان تلقی شده و آنها بر خلاف مفاد استاندارد حسابداری شماره ۶ حتی اصلاح اشتباهات کم اهمیت را نیز به عنوان تعدیلات سنواتی در نظر می‌گیرند در حالی که این ارقام نباید در تعدیلات سنواتی درج شوند بلکه باید در سود و زیان دوره جاری لحاظ شوند. این امر منجر به این می‌شود که تعدیلات سنواتی به معنای واقعی در صورتهای مالی مندرج شده و صورتهای مالی به هر دلیل تجدید ارائه نشوند.

هر چند یافته‌های این پژوهش نشان داد بین تعدیلات سنواتی و رشد رابطه وجود ندارد ولی بین نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار و رشد رابطه معنی داری وجود دارد. به منظور تحقیقات بیشتر پیشنهاد می‌شود بررسی رابطه بین تعدیلات سنواتی و کیفیت افشا و یا مطالعه تاثیر تعدیلات سنواتی بر تامین مالی و نرخ بهره مرتبط با آن صورت گیرد. همچنین، استفاده کنندگان از صورتهای مالی برای ارزیابی متغیرهای موثر بر رشد تا زمانیکه تحقیق‌های دیگری در این زمینه صورت نگرفته است، تعدیلات سنواتی را از جمله متغیرهای موثر بر رشد در نظر نگیرند.

مهم‌ترین محدودیت این تحقیق اندازه‌گیری رشد است. به منظور اندازه‌گیری رشد می‌توان از شاخص‌های دیگری مانند رشد ارزش بازار سهام شرکت استفاده کرد. علاوه بر این برای ارزیابی رشد باید عوامل دیگری مانند تورم را در نظر گرفت که به دلیل فقدان اطلاعات معتبر نمی‌توان در نظر گرفت.

فهرست منابع

۱. بهار مقدم مهدی، دولت آبادی مهدیه (۱۳۹۰) " بررسی مقایسه ای کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده " فصلنامه دانش حسابداری.
۲. تومرایی، المیرا نجف (۱۳۹۱) " ارتباط بین تجدید ارائه صورتهای مالی و قیمت گذاری ریسک اطلاعاتی"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی - دانشگاه الزهراء علیها السلام.
۳. سجادی، سید حسین (۱۳۸۳) " رابطه تعدیلات سنواتی صورتهای مالی با قیمت سهام، اندازه و عمر شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، فصلنامه بررسی های اقتصادی، سال اول، شماره ۱.
۴. سروری مهر، صمد (۱۳۸۵)، " بررسی ماهیت تعدیلات سنواتی در شرکت ها"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه علامه طباطبایی.
۵. شاهمردانی فیروزجاه، ابوالحسن (۱۳۹۲) " بررسی ارتباط بین اهرم مالی، رشد شرکت و توان سودآوری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه مازندران.
۶. عبدلی، م.، فعال قیومی، ع. و پرتوی، ن. (۱۳۹۲) " تأثیر ویژگی های حسابرس بر تجدید ارائه صورت های مالی " حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۰، شماره ۳، صفحه ۸۵-۱۰۰.
۷. فاطمی، کلثوم (۱۳۹۰) " بررسی نقش تعدیلات سنواتی در مدیریت سود"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء علیها السلام.
۸. قلی زاده، آسیه (۱۳۹۰) " رابطه بین ارائه مجدد صورت های مالی و محافظه کاری"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی - موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی رجاء قزوین.
۹. کاظمی حسین (۱۳۹۰) " تجدید ارائه صورت های مالی: عوامل موثر و واکنش نسبت به آنها"، مجله دانش و پژوهش حسابداری مالی، سال ۷، شماره ۲۴.
۱۰. کردستانی، غلامرضا، آزاد، عبدالله، و کاظمی، محبوبه (۱۳۸۹) " آزمون تجربی اهمیت تعدیلات سنواتی در بازار سرمایه"، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، انجمن حسابداری ایران، ش ۸، صفحه ۶۲ تا ۷۳.
۱۱. کمیته فنی سازمان حسابرسی (۱۳۸۴)، استانداردهای حسابداری، تهران، سازمان حسابرسی، نشریه ۱۶۰.
۱۲. مومنی سهیل (۱۳۹۰) " رابطه تجدید ارائه صورتهای مالی با مدیریت سود و کیفیت سود"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده حسابداری و مدیریت، دانشگاه علامه طباطبایی.

۱۳. هوشمند زعفرانی، رحمت اله (۱۳۹۱) " بررسی نوع و محتوای اطلاعاتی تعدیلات سنواتی و اثر آن بر هزینه حقوق صاحبان سهام شرکتها" ، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و اقتصاد - دانشگاه شهید باهنر کرمان.
14. Albring, Susan M., Joseph I. Lubin., Shawn X. Huang., Raynolde Pereira(2012)" The Effects of Accounting Restatements on Firm Growth", Working Paper Available at URL: <http://www.ssrn.com>
  15. Baber, w., Gore, A., Rich, K., Zhang, J(2013)" Accounting restatements, governance and municipal debt financing", **Journal of Accounting and Economics**, Vol. 56, pp 212-227.
  16. Barniv, R., Cao, J(2010)" Does information uncertainty affect investors' responses to analysts' forecast revisions? An investigation of accounting restatements" **Journal of Accounting and Public Policy** 28 (4), 328-348.
  17. Chen M., Zhang, J., Hui D(2013)" Chinese Accounting Restatement and the Timeliness of Annual Report", Working Paper Available at URL: <http://www.ssrn.com>.
  18. Chen Ma , Zhang, J(2012)" Research on Impact of Financial Restatement on Firm Value in Chinese Listed Firms" Working Paper Available at URL: <http://www.ssrn.com>.
  19. Didier, T., Schmukler, S.(2013)" The financing and growth of firms in China and India: Evidence from capital markets", **Journal of International Money and Finance**, vol 39, pp 111-137
  20. Homma. T, Tsutsui, Y, Uchida, H.(2014)" Firm growth and efficiency in the banking industry: A new test of the efficient structure hypothesis", **Journal of Banking & Finance**, Vol 40, PP 143-153.
  21. Kryzanowski., L., Zhang, Y(2013)" Financial restatements and Sarbanes-Oxley: Impact on Canadian firm governance and management turnover" **Journal of Corporate Finance** 21 (2013) 87-105
  22. Kazemi, H. (2011). Revised presentation of financial statements: factors and react to them. **Journal of Accounting and Financial Studies**. (7) 24.18-23 , (in Persian).
  23. Metzgi, C. and Gordon, M.(2014)." A model for scaling in firms size and growth rate distribution", vol 398, pp 264-279.
  24. Shariat panahi, M. & Kazemi, H. (2010). Effect of restatement of financial statements in the information content of earnings. **Journal of Empirical studies in financial Accounting**. (26) ,1- 28, (in Persian)

The Effects of Prior Period Adjustments on Firm Growth of the Tehran Stock Exchange

Gholamreza Farmahini Farahani¹©

Master of Accounting, Department of Accounting, Faculty of Humanities, Islamic Azad University of Tehran, Tehran, Iran

Hosein Jabbari(PhD)²

Assistant Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University of Kashan, Kashan, Iran

(Received: 15 August 2015; Accepted: 12 March 2016)

There figure Prior Period Adjustments in annual financial statement can be influence on relied this matter and some of the body affected by. The purpose of this research is investigating the effect of Prior Period Adjustments on the firm growth has been listed in Tehran stock exchange. This research was conducted on 143 firms that has been listed in Tehran stock exchange during the period 1381 to 1391. This research has the main hypothesis and the main has three subsidiary hypotheses. In order to measuring of the firm growth used three criteria including growth of sales, assets and profitability has been used. The Methodology was applicable and the type of correlation studies. The results of the hypothesis test shows Prior Period Adjustments did not have significant effect on growth. Other findings show that market to book value ratio has a positive and significant relation with all of the growth variables.

Keywords: Firm Growth, Prior Period Adjustments, Restatement.

---

¹ farahani.audit@gmail.com ©(Corresponding Author)

² hsnjabbari@yahoo.com